

Hypofyse – casuïstiek

Casus 1

De heer en mevrouw Brandsma hebben een kinderwens, maar mevrouw is na ruim een jaar proberen nog niet zwanger. Meneer maakt zich zorgen omdat hij het de laatste maanden steeds moeilijker vindt om seksueel opgewonden te raken. Hij heeft regelmatig hoofdpijn en is humeurig en voelt zich vaak moe. Hij schreef dit toe aan de druk van de on vervulde kinderwens. Onlangs bemerkte hij echter dat er een wittig vocht uit zijn tepels leek te komen, waardoor hij nu toch een afspraak heeft gemaakt met de arts.

Casus 2

Mevrouw van Coenen (57 jaar) heeft de laatste tijd last van knellende schoenen, hoewel ze geen vocht lijkt vast te houden in haar benen. Nu ze ook haar ringen plotseling niet meer om krijgt heeft ze toch maar een afspraak bij de huisarts gemaakt. Na doorvragen blijkt dat ze ook wel pijn heeft aan haar handen en benen. Tijdens een uitgebreid anamnesegegesprek vallen de arts nog een aantal zaken op: mevrouw slaapt sinds enkele maanden apart van haar man, omdat ze steeds meer is gaan snurken. Ze heeft soms het gevoel dat haar tong niet goed in haar mond past. Ze ervaart daarnaast veel stress op haar werk, omdat er binnenkort mensen uit moeten en het nog niet duidelijk is wie dat zijn en waarop dit is gebaseerd. Ze gaat vaak vroeg naar bed in verband met hoofdpijn en vermoeidheid. Die vermoeidheid uit zich ook in dubbel zien.

Casus 3

Mevrouw Taheri is naar de arts doorverwezen door haar opticien. Ze was bij hem geweest voor een oogcontrole, omdat ze het gevoel heeft dat ze aan de zijkanten van haar blikveld niet meer scherp ziet. Ze moet daardoor steeds met haar hoofd draaien om iets goed te kunnen zien. Dat is erg vermoeiend, en ze merkt dan ook dat ze vaak hoofdpijn heeft. Hoewel ze vroeg naar bed gaat blijft ze zich erg moe voelen.

Besprek (aan het begin van de les kort; aan het einde van de les uitgebreider)

Dit zijn op het eerste gezicht drie zeer verschillende casussen, die toch veel met elkaar te maken hebben.

- Wat zijn de overeenkomsten tussen de casussen?
- Wat kun je hier uit afleiden?

Extra informatie voor docenten:

Verbanden die in elk geval aan bod moeten komen in de discussie (stuur hier eventueel op):

- Hoofdpijn; slecht zien; vermoeidheid.
- Het gaat daarnaast om processen in het lichaam die aangestuurd worden door hormonen. Dit is m.n. duidelijk bij casus 1 (sexualiteit en melkproductie) en 2 (groei). In casus 3 is de blijvende vermoeidheid opvallend (de hypofyse stuurt de bijnieren en de schildklier aan, beiden hebben veel invloed op het metabolisme).

Dus: combinatie van problemen in het hoofd (hoofdpijn/visus) en problemen met hormonale regulatie -> sterke aanwijzing voor problemen met de hypofyse.

Voor meer informatie, zie:

Casus 1: prolactinoom

- De Nederlandse hypofysestichting (2019). Prolactinoom. Op internet: <https://www.hypofyse.nl/de-aandoeningen/prolactinoom.html>. Opgehaald op 15-11-2019.

Casus 2: acromegalie

- De Nederlandse hypofysestichting (2019). Acromegalie. Op internet: <https://www.hypofyse.nl/de-aandoeningen/acromegalie.html>. Opgehaald op 15-11-2019.

Casus 3: niet-functionerend hypofyseadenoom

- De Nederlandse hypofysestichting (2019). Niet-functionerende hypofyse-adenomen. Op internet: <https://www.hypofyse.nl/de-aandoeningen/hypofyse-adenomen.html>. Opgehaald op 15-11-2019.